

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht nr. 7/8 - 1976
(Tijdvak van 1-7-1976 t/m 31-8-1976)

I N H O U D

Nr. 1292.966	Blz.
De internationale betrekkingen van de CPN	1
De binnenlandse politiek van de CPN	3
Activiteiten van de CPN	6
CPN-organisatie	9
Het pro-Russisch communisme in Nederland	11
Pro-Chinese groeperingen	14
Rechts-extreme groeperingen	18
Trotskisme	19
Anti-militarisme	22

De internationale betrekkingen van de CPN

De normalisering van de CPN-betrekkingen met de internationale communistische beweging, waarvoor begin 1975 door oud-partij voorzitter P. de GROOT het startsein werd gegeven, blijkt een proces van lange adem. Er is echter onmiskenbaar sprake van vooruitgang, tot uiting komend in de toenemende interesse van de CPN voor hetgeen zich elders voordoet en haar verlangen naar nauwere banden met andere CP-en.

Van het begin af heeft de CPN-leiding zich geconcentreerd op verbetering van de betrekkingen met de CPSU, hetgeen beschouwd werd als voorwaarde voor toenadering tot andere zusterpartijen. De gesprekken tussen CPN-leiders en functionarissen van de Sowjet-Ambassade, de uitwisseling van journalisten, de toegenomen loyaliteit in De Waarheid ten aanzien van de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie, de aanwezigheid van het lid van het Dagelijks Bestuur, G. SCHI, op het 25ste CPSU-congres en niet in de laatste plaats de deelname van de CPN aan de pan-europese communistische conferentie, zijn als resultaten van dit streven te beschouwen. Hoewel er dus vooruitgang is geboekt, is de wezenlijke problematiek nog niet veel dichterbij een oplossing gekomen. Van Sowjetzijde heeft men zich weinig ontvankelijk getoond voor de eisen die de CPN in de onderhandelingen steeds naar voren brengt en waarvan de belangrijkste zijn: de (waarschijnlijk is bedoeld openlijke) erkenning dat er door de CPSU in het verleden ernstige fouten zijn gemaakt bij de beoordeling van de CPN-politiek, en de stopzetting van alle steun aan de pro-Russische communisten buiten de CPN. Tot dat laatste is de CPSU nog wel bereid, indien tenminste de garantie kan worden verkregen dat de activiteiten op de terreinen waarop de pro-Russische communisten zich verdienstelijk maken, op bevredigende wijze zullen worden gecontinueerd. Openlijke zelfkritiek door de CPSU lijkt minder aannemelijk. Geen van beide partijen lijkt echter in dit stadium enig belang te hebben bij een impasse, zodat het waarschijnlijk is dat de contacten voorzichtig (bijvoorbeeld in de vorm van uitwisselingsactiviteiten) zullen worden voortgezet.

In het voetspoor van de verbetering van de betrekkingen met de CPSU streeft de CPN ook naar normalisering van de relaties met andere CP-en, met name die in West-Europa. Golden bijv. vroegere bezoeken van CPN-leiders aan de Portugese CP vooral het praktiseren van internationale solidariteit, de laatste maanden streeft de CPN-leiding er naar reële inhoud te geven aan de internationale coördinatie van activiteiten en het ontwikkelen van (blijkbaar nieuwe) vormen van solidariteit, waarop CPN-voorzitter

H.J. HOEKSTRA in zijn rede op de pan-Europese communistische conferentie de nadruk legde. In dat kader passen de met de Franse CP uitgegeven verklaring over de levering van kernenergiecentrales aan Zuid-Afrika (juni '76), de deelname van het lid van het Dagelijks Bestuur G.SCH aan een bijeenkomst van Westeuropese CP-en tegen de "Berufsverbote" in de Bondsrepubliek Duitsland (op 7-7-'76 in Straatsburg) en het sturen van een "Waarheid"-verslaggever naar een openbare vergadering van het Centraal Comité van de Spaanse CP in Rome (eind juli '76). De CPN-leiding streeft naar verbreding van de contacten met de CP-en van de EEG-landen, met name die van Frankrijk en Italië, in weerwil van de uiteenlopende opvattingen over zowel theoretische kwesties ("dictatuur van het proletariaat", "proletarisch internationalisme" en "pluralisme") als praktische aangelegenheden (opstelling tegenover de Europese integratie). Vooral in informele contacten wil de CPN voor deze problemen een oplossing zoeken.

Bij de eigen achterban, bij potentiële partners voor de eenheids-politiek en ongetwijfeld ook tegenover andere CP-en, wil de CPN-leiding niet de indruk vestigen dat zij afstand heeft genomen van de jarenlange gepraktiseerde "autonomie-politiek". Aan de secretarissen van de CPN-districten, die regelmatig in Amsterdam bijeenkomen, wordt door de CPN-leiding voorgehouden dat het de positieve veranderingen bij andere CP-en zijn, die het de CPN mogelijk maken zich weer positiever op te stellen ten opzichte van de internationale communistische beweging. Als bewijs van haar onafhankelijkheid moet blijkbaar gelden de hardnekkigheid waarmee de CPN de Chinese Volksrepubliek blijft aanduiden als een volwaardig socialistisch land. Naar aanleiding van de aardbeving, die China heeft getroffen, werd in De Waarheid opgeroepen om "hulp te verlenen en metterdaad solidariteit te betuigen", zonder dat daaraan overigens een concrete inhoud werd gegeven. Ook kritiseerde De Waarheid (op 30-7-'76) het blad van de Belgische CP, dat de Chinese politiek op de korrel had genomen.

*

* *

De binnenlandse politiek van de CPN

Reeds eind 1974 was de CPN afgestapt van haar aanvankelijke politiek van "constructieve oppositie" jegens het kabinet Den UYL, omdat zij teleurgesteld was in haar verwachting invloed te kunnen uitoefenen op een mede door de progressieve partijen bepaald regeringsbeleid. De CPN-leiding heeft toen een nieuwe koers uitgezet, die moest leiden tot de vervanging van dit kabinet door een "werkelijk progressieve regering", waarin ook de CPN een wezenlijke invloed zou kunnen doen gelden. Zo'n nieuw te vormen regering zou moeten steunen op oppositionele delen van de vakbeweging en op andere vooruitstrevende stromingen, die zich op enigerlei wijze keren tegen de huidige regeringspolitiek.

Om de oppositionele krachten op één lijn te krijgen en zo de regering ten val te brengen, trachtte de CPN-propaganda vooral tweedracht te zaaien tussen enerzijds de leiding van de sociaal-democratie en de vakbeweging, die de kastanjes voor het groot-kapitaal uit het vuur heet te halen, en anderzijds de door de leiding misleide achterban. In het licht van de moeilijke economische situatie zag de partij hiervoor goede mogelijkheden, zeker na de aankondiging van de regeringsmaatregelen inzake de loonvorming en de beperking van de groei van de uitgaven in de collectieve sector. De CPN-suggesties voor de bestrijding van de economische crisis pasten geheel in de sfeer van de belangenbehartiging, maar boden geen enkel uitzicht op een werkelijke oplossing ervan.

In januari 1976 werd in een door M. BAKKER geschreven artikel in "De Waarheid" duidelijk gemaakt, dat de CPN, als het om een oplossing voor het probleem van kapitalistische crises gaat, wel degelijk het socialisme voor ogen staat, doch dat zij er zich op het ogenblik alleen op richt om binnen het kader van het kapitalistische systeem aantasting van de positie van de grote meerderheid van de bevolking te voorkomen. De achterliggende gedachte is blijkbaar dat de af te leggen weg naar het socialisme nog zo lang is, dat het weinig opportuun is dat perspectief in het huidige stadium al in de propaganda te betrekken. Deze opvatting werd door oud-CPN-voorzitter De GROOT theoretisch onderbouwd in een artikel, dat op 6-8-'76 in De Waarheid verscheen. Volgens De GROOT is er al van 1917 af sprake van een "algemene crisis van het (kapitalistische) stelsel"; in de loop van die algemene crisis kunnen zich bovendien - en dat is op het ogenblik het geval - cyclische crises (recessies) voordoen, die "tijdelijke, concrete oorzaken" hebben (in het huidige geval de escalatie van de bewapeningswedloop). Als de CPN dus pleit voor "een echt herstel van de economie"

en daarvoor een oplossing aanbiedt, die aan de wezenskenmerken van het kapitalistische systeem nauwelijks afbreuk doet, dan gaat het haar om de bestrijding van een tijdelijke cyclische crisis, waarin de economie zich momenteel bevindt. Om de Nederlandse bevolking de weg te wijzen naar een oplossing in de huidige toestand is er volgens De GROOT behoefte aan "een positieve, realistische, communistische politiek in samenwerking met allen die van goede wille zijn" en aan een "doelbewuste algemene actie", die ten doel heeft enerzijds de directe verslechtingen tegen te gaan en anderzijds "een nieuwe regering van progressieve eenheid" aan het bewind te brengen.

Als gevolg van het feit dat de CPN - zich aanpassend aan de niet-revolutionaire Nederlandse omstandigheden - er naar zegt te streven om met gebruikmaking van het "burgerlijke" parlementair-democratische systeem het socialisme in Nederland te vestigen, moet zij zich steeds wanneer er algemene verkiezingen naderen opnieuw afvragen hoe zij de verwezenlijking van haar doelstelling dichterbij kan brengen. Daar de CPN niet de illusie heeft op eigen kracht een meerderheid in het parlement te zullen verwerven, zoekt zij bondgenootschappen met sociaal-democratische groeperingen (politieke partijen en vakbeweging). De voortdurende aanvallen op de leiding van PvdA en vakbeweging en het pogen een wig te drijven tussen regering en vakbeweging met behulp van de CPN-leden in die vakbeweging, is dan ook bedoeld om een scheiding der geesten te bewerkstelligen, die de positie van de CPN als potentiële bondgenoot versterkt. De door de CPN de afgelopen maanden geïnitieerde acties op sociaal-economisch gebied kunnen in dit verband worden beschouwd als een poging de kracht van de CPN op dit terrein te demonstreren.

Met het artikel van De GROOT heeft de CPN zich ruimschoots vóór de Tweede Kamer verkiezingen in mei 1977 gepresenteerd als kandidaat voor een regeringscoalitie. Onder invloed van de naderende verkiezingen en geïnspireerd door de successen van de Italiaanse CP en in mindere mate ook van de Franse CP, is de CPN geneigd de criteria voor samenwerking met de sociaal-democratie ruimer te stellen, in die zin dat zij zich niet meer in de eerste plaats afvraagt welk CPN-doel in een concreet geval van samenwerking wordt gediend (zoals tot dusverre blijkbaar het geval was), maar in principe altijd tot samenwerking bereid is zolang er niet duidelijk van strijdigheid met het CPN-belang sprake is. Of de CPN daarmee

op het gebied van de eenheidspolitiek meer resultaat zal boeken is nog zeer de vraag omdat zij aan de principiële bezwaren tegen de CPN (het ontbreken van interne partijdemocratie en de ondemocratische doelstellingen) niet tegemoet komt. Bovendien ligt het voor de hand dat de groeiende verbondenheid van de CPN met de CPSU het welslagen van de eenheidspolitiek niet zal bevorderen.

*

*

*

Activiteiten van de CPN

De hierboven geschetste politieke koerswijziging van de CPN is bepalend geweest voor de partij-activiteiten op sociaal, cultureel en sociaal-economisch terrein in de verslagperiode. Tijdens het in juni 1975 gehouden 25ste partijcongres, dat de nieuwe koers formeel bevestigde, werd een dienovereenkomstig, nog globaal geformuleerd actie- en eisen-programma aangenomen, dat de basis werd van een begin oktober 1975 gepresenteerd anti-crisis-program onder de titel "Smeedt de eenheid; bestrijdt de crisis". Dit program, dat in een in miljoenenoplage verspreide "Oproep van het partijbestuur van de CPN" werd gelanceerd, bepleitte inzonderheid:

- koopkrachtverbetering;
- behoud en uitbreiding van de werkgelegenheid;
- behoud en uitbreiding van sociale en culturele verworvenheden.

De in het program vervatte, veelal overigens weinig realistische eisen en suggesties tot verschuivingen in het bestedingspatroon, hadden kennelijk vooral tot doel de machtsbasis van de CPN te verbreden en de verdeeldheid in de sociaal-democratische gelederen aan te wakkeren.

In de dagelijkse praktijk heeft de CPN aanvankelijk de nadruk vooral gelegd op activiteiten in de culturele en sociale sector. De manifestatie, die op 20 september 1975 te 's-Gravenhage plaatsvond tegen de in deze sector voorgenomen bezuinigingsplannen van de regering, vormde daarin een hoogtepunt, niet alleen vanwege het grote aantal deelnemers, maar vooral door het feit dat een bundeling van krachten uit de verschillende sectoren tot stand kon worden gebracht. De toegenomen invloed van de CPN in deze sfeer bleek ook duidelijk tijdens manifestaties van het Landelijk Actiecomité Gezondheidszorg (op 15 november 1975 te Amsterdam) en van het anti-cultuur-rem-comité (op 29 mei 1976, eveneens te Amsterdam).

Een tweede belangrijk actieterrein was dat van de werkgelegenheid en wel in tweeërlei opzicht. Ten eerste was er de strijd tegen dreigende bedrijfssluitingen, waarbij de partij in enkele gevallen succesvol optrad, o.a. bij DAM-CHIPS te Hoofddorp en bij SERIÖS te Groningen. Ten tweede was er de strijd voor de verbetering van de positie van de werklozen. Hieraan is door de partijleiding aanvankelijk grote prioriteit gegeven, wat moest resulteren in een sterke werklozenbeweging met steunpunten in meer dan 100 plaatsen. De partij is daarin echter niet geslaagd omdat landelijke acties voor hogere uitkeringen en duurtetoelagen nauwelijks enige weerklank vonden. Van de omstreeks 50 plaatselijk opgerichte werklozencomité's

was tenslotte nog maar een klein deel actief. Slechts in enkele gevallen hadden deze comité's succes met acties zoals voor het ter beschikking krijgen van een plaatselijk werklozencentrum.

Grootscheepse acties voor verbetering of behoud van de koopkracht kwamen aanvankelijk niet van de grond. Een door de partij genomen initiatief voor een desbetreffende petitie-actie bij het Amsterdamse metaalbedrijf ADM - waar de partij altijd een grote aanhang weet te mobiliseren - leverde kennelijk zo weinig op dat van verdere actie werd afgezien. De noodzaak om te matigen werd bij de bevolking op grotere schaal erkend dan de partij gehoopt had. Het verzanden van deze actie en het nagenoeg gelijktijdig mislukken van een actie voor invoering van een vijfploegenstelsel in bedrijven met een volcontinu-dienst, bracht de partijleiding tot de conclusie dat acties op sociaal-economisch terrein buiten de vakbonden om vrijwel onmogelijk waren. Het was dan ook niet verwonderlijk dat partijvoorzitter HOEKSTRA zich op de nationale CPN-manifestatie van 12 februari 1976 in Amsterdam in het bijzonder richtte tot de daar aanwezige vakbondskaders en dezen wees op de noodzaak om vooral in de vakbonden op te treden voor de handhaving van de koopkracht. Hij concretiseerde daarbij de eisen, die hij duidelijk in een politiek kader plaatste met zijn ultimatum: "Regering, voer de eisen van de arbeidersklasse uit of verdwijn".

De oproep van de CPN-voorzitter bleef niet zonder effect, en resulteerde in een grote activiteit van CPN-leden binnen en buiten de vakbonden. Doel daarvan was het versterken van de oppositionele beweging binnen de vakbonden, die zich begonnen af te zetten tegen het regeringsbeleid. Het voeren van actie binnen de vakbonden miste zijn uitwerking niet. Zo heeft het optreden van CPN-leden op vakbondsvergaderingen zeker bijgedragen tot de harde opstelling van de vakbonden ten aanzien van het arbeidsvoorwaardenbeleid in de tweede helft van 1976. Minder succesvol waren activiteiten buiten de vakbonden om, zoals enkele korte stakingsacties in de Rotterdamse en Amsterdamse havens en in enkele metaalbedrijven, die ten doel hadden de vakbonden te stimuleren tot acties tegen het regeringsbeleid. De instructies van de partijleiding om deze acties te organiseren waren zelfs oorzaak van ernstige onenigheid binnen de CPN zelf en werden door enkele vooraanstaande kaderleden uit Rotterdam eenvoudigweg genegeerd. Hun handelen tegen de partijdiscipline motiveerden zij met hun taxatie van de stemming onder de havenarbeiders en een mogelijk verlies aan aanzien binnen de vakbondsorganisaties. Het betekende in elk geval een doorkruising van de

pogingen van de partijleiding om de vakbonden aan te zetten tot een werkelijk harde confrontatie met de regering.

Toen de CPN-leiding toch nog een breuk zag ontstaan tussen regering en vakbeweging als gevolg van de uitvaardiging van de loonmaatregel, achtte zij het noodzakelijk haar actiestrategie verder uit te werken. Deze strategie is in de afgelopen maand op vele kadervergaderingen uiteengezet en in een groot aantal gevallen reeds in praktijk gebracht, met name op enkele Amsterdamse bouwobjecten. Eerste doel van de activiteiten is thans de werking van de loonmaatregel moeilijk of onmogelijk te maken. Verderliggend doel is de positie van de regering te ondergraven. In de actie moeten drie punten benadrukt worden, namelijk:

- de bestrijding van de looningreep en de propaganda voor een volledige prijscompensatie;
- de verdediging van de vakbondsrechten en van vrije onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden, zulks met als uitgangspunt de harde eisen van de vakbondsledenvergaderingen;
- de verdediging van de koopkracht, zoals die door de basis van het NVV als uitgangspunt is genomen.

Als overtuigings- en propagandamateriaal kregen de partijleden daarbij de beschikking over een recente uitwerking van het anti-crisisprogramma, die begin augustus jl. als extra-bijlage van het dagblad "De Waarheid" in miljoenenoplage werd verspreid.

De strijd voor de gestelde eisen moet nu metterdaad aangeboden worden en daartoe moeten:

- per bedrijf actieleidingen van georganiseerde en ongeorganiseerde werknemers gevormd worden;
- ondernemingsraden onder druk gezet worden;
- ondernemers met eisen rechtstreeks benaderd worden;
- acties voorbereid worden tot en met de staking toe.

Bij alle te ondernemen activiteiten moet de steun van de vakbonden afgedwongen worden. Deze moeten er in hun conflict met de regering toe bewogen worden daadwerkelijk voor de mensen op te treden.

*
* *

CPN-organisatie

Steeds weerkerende vormen van interne partij-activiteit zijn de ledenwerving, de werving van abonnees op het partijdagblad "De Waarheid", het organiseren van financiële campagnes en de scholing. In de afgelopen periode is meer dan voorheen aandacht geschonken aan het organisatorisch goed functioneren van de partij.

De CPN-leiding kan in het algemeen nauwelijks ontevreden zijn over de ontwikkelingen binnen de partij-organisatie. Het ledental groeit langzaam maar zeker evenals het aantal "Waarheid"-abonnees. De enige zorg van de partijleiding zou kunnen zijn dat het "proletarische" karakter van de partij meer en meer verloren dreigt te gaan en dat zich onder de nieuw geworven leden relatief veel werkers bevinden uit de zogenaamde "zachte sector" (onderwijs, cultuur en welzijnswerk).

De scholing van de partij staat nog steeds op vrij laag niveau, maar schijnt toch aanmerkelijk beter te zijn verlopen dan in voorgaande jaren. Tot werkelijke kadervorming en het opzetten van een landelijk scholingsinstituut is het ook nu nog niet gekomen.

De financiële campagne is opnieuw met groot succes afgesloten. De totale taak van F. 600.000,- werd ruim overtroffen tot een bedrag van omstreeks F. 670.000,-. Dit gevoegd bij de moeilijke financiële situatie, waarin de partij zich desondanks toch nog altijd bevindt, en het feit dat in het komende voorjaar verkiezingen voor de Tweede Kamer worden gehouden, is voor de partijleiding aanleiding geweest het streefbedrag voor de komende financiële campagne te verhogen tot F. 700.000,-. Daarvan moet ruim de helft (F. 370.000,-) bijeengebracht worden door de donateurs van de partij.

In het organisatorisch functioneren van de partij is de leidende hand van de heer H - die aangesteld is als partijcoördinator - al duidelijk te herkennen. Binnen de dagelijkse leiding is een vrij strak omschreven taakverdeling doorgevoerd, die het noodzakelijk maakte dit bestuur uit te breiden tot veertien personen. Vergaderingen van districtssecretarissen, die bedoeld zijn als instructiebijeenkomsten, hebben met vrij grote regelmaat plaatsgevonden. De opbouw van verantwoordelijke collectieven op landelijk niveau, o.a. voor bedrijfswerk, organisatie en propaganda, is gestimuleerd. Ook de vorming van functionele partijgroepen op plaatselijk niveau is met hernieuwde energie ter hand genomen.

Van niet onaanzienlijke betekenis is de gevormde groep van IPSO-medewerkers *), waarin voornamelijk academici en meerderejaars-studenten zijn opgenomen. Zij verrichten voorbereidend researchwerk voor IPSO-publicaties en hebben stellig ook invloed op de standpuntbepaling van de CPN.

CPN in de studentenwereld

De CPN blijft gestage vorderingen maken bij haar activiteiten onder (HBO- en WO-)studenten. Het aantal studenten dat lid is van de CPN is in het afgelopen jaar gestegen van plm. 600 tot plm. 800. Hoewel dit aantal relatief gering is, slagen de CPN-leden onder de studenten erin, in hun milieu een meer dan proportionele invloed uit te oefenen.

CPN-studentleden hebben het thans voor het zeggen in de besturen van drie van 11 grondraden, nl. in Amsterdam in de ASVA (Algemene Studenten Vereniging Amsterdam) en in de SRVU (Studentenraad Vrije Universiteit) en in de Unie van Studenten te Nijmegen (USN). In sommige van de overige grondraadsbesturen is een minderheid lid van de CPN.

Met name aan de Amsterdamse universiteiten (waar in totaal 2/3 van de 800 CPN-leden is geconcentreerd) zijn de besturen van de grondraden, alsmede de redactieteams van de toonaangevende studentenbladen in meerderheid communistisch.

*
* *

*) IPSO, Instituut voor Politiek en Sociaal Onderzoek, het wetenschappelijk bureau van de CPN.

Het pro-Russisch communisme in Nederland

Het wel of niet voortbestaan van het pro-Russisch communisme in Nederland in zijn huidige onsamenhangende vorm van velerlei, vaak kleine groeperingen, hangt af van de mate waarin CPN en CPSU tot overeenstemming zullen komen over hun onderlinge betrekkingen. Voor de CPN is de steun, die van Oosteuropese zijde aan de pro-Russische communisten wordt gegeven, een toetssteen voor de werkelijke bedoelingen van de CPSU. Naar verluidt zou de CPN-delegatie, die aan de paneuropese communistische conferentie op 28 en 29 juni in Oost-Berlijn heeft deelgenomen, in informele gesprekken al de toezegging hebben gekregen dat die steun geleidelijk zal worden afgebouwd.

De CPN zet zich in de onderhandelingen met de CPSU vooral af tegen de vereniging Nederland-USSR, hetgeen mogelijk één van de oorzaken is voor de geringe activiteit, die de vereniging het afgelopen jaar heeft kunnen ontplooiën. Het met vertraging tot stand gekomen culturele program, dat telkenjare wordt overeengekomen tussen de vereniging en haar partners in de Sowjet-Unie, heeft in vergelijking tot voorgaande jaren weinig te bieden. Een andere oorzaak is gelegen in de slechte commerciële resultaten van het reisbureau Vernu Reizen BV, waarvan de vereniging financieel afhankelijk is. Van Sowjet-zijde is van mogelijkheden om de vereniging of Vernu de helpende hand te bieden geen gebruik gemaakt.

Tegemoetkomendheid van Sowjetkant ontbrak ook ten aanzien van de pro-Russische, met de CPN-boekhandel en -uitgeverij Pegasus concurrerende uitgeverij Sterboek, die in Groningen is gevestigd en in enkele plaatsen filialen heeft. Geheel onverwacht heeft men van Sowjet-zijde betaling van de jarenlang opgelopen "schulden" geëist, hetgeen waarschijnlijk tot een (eventueel gedeeltelijke) liquidatie van de onderneming zal leiden.

Tot de actiefste onder de pro-Russische organisaties behoort het Nederlands Comité voor Europese Veiligheid en Samenwerking (NCvEVS), dat zich voornamelijk heeft toegelegd op uitwisselingsprojecten. Zo ontving het NCvEVS delegaties van zustercomité's uit Finland (februari 1976), Hongarije (april 1976), Sowjet-Unie (mei 1976) en de DDR (juni 1976). Voor de delegaties stelde het NCvEVS een programma samen, dat de bezoekers in staat moest stellen op zo hoog mogelijk niveau de Oosteuropese visie op samenwerking en veiligheid in Europa aan de man te brengen. Het NCvEVS zond op zijn beurt delegaties van gevariëerde samenstelling

naar Tsjecho-Slowakije (november '75) en de Sowjet-Unie (januari '76). Daarnaast bezochten NCvEVS-bestuurders bijeenkomsten van het Internationaal Comité in Brussel en onder auspiciën van dit comité gehouden symposia. Een plan om in dit kader in het najaar van 1975 een internationale vakbondsconferentie te beleggen vond wegens gebrek aan respons geen doorgang.

Het Jongeren Kontakt voor internationale solidariteit en Uitwisseling (JKU) draait volop mee in de activiteiten van de internationale communistische mantelorganisatie World Federation of Democratic Youth (WFDY). Een belangrijk deel van de activiteiten wordt voorts in beslag genomen door het organiseren van reizen naar socialistische landen voor jongeren via het reisbureau Kontakt BV, dat sinds kort in Amsterdam een pand heeft. Het JKU, dat graag een belangrijk aandeel zou nemen in de binnenlandse strijd tegen het kapitalisme, acht zich daartoe nog niet in staat, omdat het met zijn ruim honderd leden nog onvoldoende is geworteld in de Nederlandse arbeidersklasse. Het beperkt zich er daarom noodgedwongen toe de internationale implicaties van binnenlandse kwesties bloot te leggen. Daartoe behoren JKU-leden actief te zijn in belangenorganisaties van de Nederlandse arbeidersklasse. Een belangrijke inbreng heeft het JKU in het Nederlands Portugal Comité (NPC), dat sedert enkele maanden een financiële actie voert voor steun aan een landbouwcoöperatie in Portugal. Tot dusverre zou f 10.000,- zijn overgemaakt.

De Vereniging Nederland/DDR (VND), door pro-Russische communisten gemanipuleerd maar met nogal wat sociaal-democratische aanhang in de geleiden, beweegt zich evenals de Vereniging voor Culturele Uitwisseling (VCU) voornamelijk op het culturele vlak. De activiteiten van de VND bleven het afgelopen jaar beperkt tot het uitwisselen van delegaties en enkele culturele evenementen. De in de beginperiode in een aantal plaatsen van de grond gekomen afdelingen vertonen nog maar weinig activiteit. De VCU zoekt naar mogelijkheden haar reisactiviteiten elders onder te brengen in verband met wijziging van de wet op het reiswezen. Een dergelijke stap zou de VCU-activiteiten vrijwel tot nul reduceren.

De vereniging van Anti-Fascistische oud-Verzetstrijders Nederland - Bond van Anti-fascisten (AFVN) heeft, om het verzet tegen de "Berufsverbote" in de Duitse Bondsrepubliek te bundelen, een comité opgericht, dat onder meer deelnam aan een medio maart 1976 in Straatsburg onder auspiciën van de Fédération Internationale des Résistants (FIR, een communistische

mantelorganisatie waarbij de AFVN is aangesloten) gehouden demonstratie. Secretaris M.A. TR vertegenwoordigde de AFVN op FIR-conferenties in Luxemburg (op 17-10-'75 over "Berufsverbote") en Parijs (eind november '75 over vrede en ontwapening) en op de internationale conferentie over "Berufsverbote", die op 29 mei '76 in Karlsruhe plaatsvond.

De redactie van het onder leiding van de nestor van de pro-Russische communisten, drs F. BARUCH, uitgegeven maandblad "Communistische Notities" legt zich blijkens de inhoud van de artikelen meer toe op algemene internationaal-communistische onderwerpen dan op het kritisch volgen van de CPN-politiek, zoals bij de oprichting de bedoeling was. Ongetwijfeld houdt dit verband met de verbetering van de betrekkingen tussen CPN en CPSU, waardoor het blad zijn bestaansreden geleidelijk verliest.

Tot de pro-Russische communisten worden ook gerekend de leden van de zogenaamde "Bloemgrachtgroep", waarvan de kern gevormd wordt door een aantal bestuurders van de vroegere communistische Eenheidsvakcentrale, die op een of andere wijze hun vroegere activiteiten willen voortzetten. Voornaamste activiteit van de groep is haar inbreng in "Zeggenschap", "maandblad voor bedrijfsdemocratisering", dat in het najaar van 1974 werd opgericht. Enkele leden van de groep hebben zitting in de redactieraad van dit blad, dat een abonneetal zou hebben van ruim 2000.

De pro-Russische groeperingen vormen niet alle in dezelfde mate een struikelblok in de betrekkingen tussen CPN en CPSU. Sommige, zoals de Bloemgrachtgroep, de AFVN en de VCU, bezorgen de CPN zo weinig hinder, dat een verklaring van Oosteuropese zijde dat steunverlening is stopgezet de CPN-leiding voldoende zal zijn. Andere, zoals de vereniging Nederland-USSR, NCvEVS en JKU, zijn voor Moskou van veel meer waarde en zelfs als de CPN bereid zou zijn de activiteiten van deze organisaties volledig over te nemen - hetgeen overigens niet erg waarschijnlijk is - zal de CPSU toch de leidende figuren ervan, die zij als waardevol heeft leren waarderen, niet zonder meer willen laten vallen. Omdat de CPN hen zeker niet allemaal in haar gelederen zal willen opnemen, zal er, ook wanneer alle activiteiten van pro-Russische organisaties onder CPN-controle gebracht zullen zijn, een groep communisten overblijven die buiten CPN-kader hun trouw aan de communistische zaak zullen willen blijven bewijzen.

*

* *

Pro-Chinese groeperingen

Voor de pro-Chinese groeperingen is de afgelopen periode er een geweest van grote bedrijvigheid. De activiteit van deze groeperingen (uitgezonderd de Socialistische Partij - SP -) had niet direct te maken met de politieke en maatschappelijke situatie in Nederland, maar was vooral een gevolg van pogingen de eigen politieke lijn aan te passen aan de buitenlandse politiek van de Chinese Volksrepubliek. Veel aandacht vroeg ook het streven naar eenwording van de pro-Chinese beweging in Nederland, zoals ook in andere landen van West-Europa het geval was.

Nu de posities zo langzamerhand zijn ingenomen, valt te constateren dat het de meeste pro-Chinese groeperingen niet is gelukt een politieke lijn te ontwikkelen die geheel overeenstemt met de lijn van de Chinese buitenlandse politiek. De SP heeft, zoals gezegd, daartoe in het geheel geen pogingen ondernomen. De overige groepen (met uitzondering van de Marxistisch-Leninistische Partij van Nederland - MLPN) zijn echter ten slotte tot een nagenoeg gelijklopende politieke opstelling gekomen. De wegen die tot de uiteindelijk vastgestelde lijn hebben geleid waren evenwel zeer verschillend. Daarbij kwam het soms tot een vorm van kritiek op elkaars gedrag, die bepaald van een bedenkelijk niveau was. Gevoegd bij reeds langer bestaande persoonlijke rivaliteiten verminderde dit de kans op eenwording van de m.l.-beweging, die op het eerste oog zeer goed mogelijk lijkt.

Het meest spectaculair waren de ontwikkelingen binnen de KEN ml (Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland - marxistisch-leninistisch). Binnen één jaar tijds heeft tot tweemaal toe een radicale koerswijziging plaatsgevonden. Uit de daarbij gevoerde discussies kwam het karakter van deze groepering duidelijk naar voren als een elitaire organisatie, waarin academici en studerende op ingewikkelde, dialectische wijze met elkaar spreken en het Centrale Comité een duidelijk intellectueel overwicht heeft.

De eerste ommezwaai vond plaats aan de vooravond van een bezoek van een studentendelegatie van de KEN ml aan de Volksrepubliek China in juli 1975. Niet onwaarschijnlijk is het dat deze koerswijziging evenals in voorgaande gevallen werd doorgezet op aanwijzing van de Westduitse KPD, die vanaf eind 1971 grote invloed heeft gehad op het beleid van de KEN ml. De nieuwe koers werd later verder uitgewerkt in die zin dat het politieke

handelen werd afgesteld op de noodzakelijke aaneensluiting en versterking van West-Europa tegenover de zich snel versterkende Sowjet-Unie, zoals voorzien in de Chinese wereldanalyse. De leiding van de KEN ml had hieruit begrepen dat zij zich een voorstander moest gaan betonen van NAVO en EEG en stichtte dan ook een organisatie - de Beweging voor Vrijheid en Onafhankelijkheid (BVO) - die de militaire, politieke en economische aaneensluiting van West-Europa propageerde. De KEN ml maakte zich hiermee de risée van de Nederlandse pro-Chinese beweging, maar nam dit op de koop toe in de kennelijke veronderstelling dat deze politiek noodzakelijk was om door de CP-China als de enige echte Nederlandse communistische organisatie erkend te kunnen worden. Dat de in die tijd door de KEN ml ondernomen pogingen om tot eenheid met andere pro-Chinese organisaties te komen mislukten wekte dan ook geenszins verbazing.

De stellingname vóór NAVO en EEG heeft nog geen jaar stand kunnen houden. Medio april 1976 formuleerden Amsterdamse KEN ml-leden een omvangrijke kritiek op deze politiek van het Centrale Comité. Eind mei werd die kritiek door het CC aan alle leden van de KEN ml toegezonden met de aantekening dat zij in hoofdlijnen als juist beoordeeld werd. Nader kennisneming van het Amsterdamse werkstuk alsmede hernieuwde bestudering van enkele klassieke marxistisch-leninistische werken, voerde het CC later tot de conclusie dat de kritiek van de Amsterdamse leden in zoverre onvoldoende doordacht was, dat ze weliswaar de rechtse politiek van de KEN ml ontmaskerd had, maar toch in hoofdzaak propaganda maakte voor revisionistische standpunten. Een nieuwe politieke lijn werd door het CC ontworpen op basis van de "Polemiek over de algemene lijn van de Internationale communistische beweging", een uit 1963 daterend boekwerk, waarin de CP-China haar stellingen in het Sino-Sowjet-geschil heeft vastgelegd en dat beschouwd kan worden als de inspiratiebron van het pro-Chinese communisme. Zoals bijna altijd ging de invoering van deze nieuwe politieke lijn gepaard met het uitstoten van opponerende leden, onder wie ook de Amsterdamse critici van het eerste uur. De positie van de leidende leden in het CC van de KEN ml werd door deze gebeurtenissen nauwelijks aangetast.

De nieuwe koerswijziging deed niets af aan de intentie van de leiding om van de KEN ml de enige erkende pro-Chinese organisatie te maken. Het pogen in die richting lijkt zelfs enigszins versterkt en vindt thans

op tenminste drie fronten plaats:

1. In de eerste plaats wordt getracht de relatie met de CP-China te versterken. De KEN ml maakt daarbij gebruik van de contactmogelijkheden die de door haar beheerste Stichting Nederland-China in China en op de Chinese Ambassade biedt.
2. De KEN ml-leiding doet voorts pogingen relaties aan te knopen met "erkende" pro-Chinese partijen in het buitenland. Zo doet zij het thans voorkomen contact te hebben met de Westduitse KPD/ML.
3. Er is ook een hernieuwd offensief ingezet om grotere eenheid te bereiken tussen de pro-Chinese groeperingen in Nederland. Daarbij lijkt het voornaamste doelwit van de KEN ml de MLPN te zijn, die op partijniveau contacten onderhoudt met de CP-China en de AAP (Albanese Arbeiders Partij).

De externe activiteiten van de KEN ml in de verslagperiode speelden zich in hoofdzaak af in het kader van de BVO, de stichting Nederland-China en de opbouw van een socialistische studentenfederatie. Het werk rond de BVO werd na midden mei 1976 als gevolg van de gebeurtenissen binnen de KEN ml gestaakt en later werd binnen de KEN ml bekend gemaakt dat deze organisatie geheel was opgeheven. Het zwaartepunt van de activiteiten is nu gericht op de oprichting van een echte partij; tevens zal weer veel aandacht besteed gaan worden aan het werken op sociaal-economisch terrein en het aantrekken van proletarische kaders.

Minder spectaculair is de ontwikkeling van de SP geweest. Deze partij is verreweg de grootste van de tot het pro-Chinese communisme gerekende groeperingen. Kenmerkend voor deze partij is de systematische aanpak van allerlei problemen in de sfeer van de belangenbehartiging. Zo'n grondige aanpak is slechts mogelijk als van de leden een volledige inzet wordt verkregen en als de propaganda aan hoge eisen voldoet. In beide opzichten wordt in de SP opmerkelijk werk geleverd: de inzet en discipline van de leden is bijzonder groot en veel van hun tijd wordt juist besteed aan de colportage met het tweewekelijks verschijnende partijblad "De Tribune", dat een oplage heeft van omstreeks 25.000.

De SP voert de strijd voor de dagelijkse belangen voornamelijk via haar mantelorganisaties, waarvan de Bond van Huurders en Woningzoekenden (BHW) en het Milieu Actiecentrum Nederland (MAN) in het verleden een

landelijke reputatie hebben verworven. Thans geeft de partij hoogste prioriteit aan het werk van de Vereniging Voorkomen Is Beter (VVIB) op het gebied van de gezondheidszorg. Deze vereniging claimt in korte tijd grote aanhang te hebben gekregen en spreekt over ledentallen van 150.000 en meer. Hoewel deze cijfers vermoedelijk sterk overdreven zijn, is de vereniging er in elk geval in geslaagd nationale bekendheid te krijgen, niet alleen vanwege haar ijveren voor preventieve geneeskunst, maar vooral dankzij een actie in Tiel, waar de gevolgen van de ontsnapping van een gifwolk in samenwerking met enkele partijleden/artsen werden onderzocht.

Op plaatselijk niveau zijn nog enkele mantelorganisaties van de SP actief, met name in het Brabantse Oss, waar een afdeling van Arbeidersmacht in enkele bedrijven tamelijk succesvol opereert en waar de door de SP opgerichte stichting "Ons Medies Centrum" (OMC) een huisartsenpraktijk exploiteert, waaraan thans drie partijleden/artsen verbonden zijn. Sprekend voor de ijver en offervaardigheid van de SP-leden is de inzet van deze artsen, die nauwelijks het minimumloon verdienen en bovendien al hun gewone, tijdrovende partijverplichtingen nakomen.

Het politieke niveau van de SP is betrekkelijk laag. Dat wordt begrijpelijkerwijze mede veroorzaakt door de grote praktische inzet van de leden, maar ook de sterke compartimentering van de partijorganisatie speelt daarbij een rol. De discussies in de partij betreffen nauwelijks de politieke lijn als zodanig, maar staan vrijwel geheel in het teken van de acties en de besluitvorming daartoe. Iets meer diepgang kregen de partijdiscussies bij het plotselinge terugtreden van de gesalarieerde bestuurder Van ZO in oktober van het vorige jaar en bij de voorbereiding van het eind mei 1976 gehouden partijcongres, maar daarna vond opnieuw een terugval plaats naar wat men in revolutionaire kringen het actiegroepeniveau noemt.

De overige pro-Chinese groeperingen zijn in feite niet meer dan discussiegroepen met een sterk plaatselijk karakter en hebben nauwelijks enig toekomstperspectief. Een deel van deze groepen bespreekt thans de mogelijkheid om tot een fusie te komen. De grootste daaronder is de Kommunistische Arbeidersorganisatie, die kortgeleden is voortgekomen uit de KORO ml (Kommunistische Organisatie voor Rotterdam en Omstreken - marxistisch-leninistisch). De "erkende" MLPN heeft zich zoveel mogelijk buiten de discussies gehouden.

*

* *

Rechts-extreme Groeperingen

Nederlandse Volksunie (NVU)

Voorzitter J.G. GLIMMERVEEN versterkte dit jaar zijn positie in de NVU door de overige bestuursleden te dwingen zich meer dan ooit aan zijn beleid te conformeren. Belangrijk bestanddeel van dit beleid vormt de ongenueanceerde racistische benadering van het vraagstuk van de gastarbeiders en kleurlingen in Nederland. Bij voorkomende gelegenheden beklemtonen prominente leden van de NVU, die veelal voorstander zijn van het gebruik van zgn. knokploegen om de ideeën van de NVU kracht bij te zetten, de racistische aspecten in de maatschappij. Verwacht kan dan ook worden dat de NVU, zeker met het oog op de Tweede Kamerverkiezingen in 1977 waaraan zij wil deelnemen, een steeds harder standpunt zal innemen en uitdragen.

Overige rechts-extreme organisaties

Weinig of geen activiteiten van betekenis werden ontplooid door de organisaties Jan Hartmanstichting, Verbond van Nederlandse Werkgemeenschappen Were Di, The Northern League en Viking Jeugd.

*
* *

Trotskisme

Internationaal

De Vierde Internationale, met name de Tendens Verenigd Secretariaat, is thans in alle landen van West-Europa vertegenwoordigd. Diverse partijbladen zijn frequenter gaan verschijnen. Het eerste dagblad van deze Tendens verschijnt sinds enige tijd in Frankrijk: "le Quotidien Rouge". Met deze vertakking en schaal-vergroting hebben de diverse nationale secties meegewerkt aan de uitvoering van de belangrijkste resolutie van het 10e wereldcongres, betreffende de "Opbouw van revolutionaire partijen in West-Europa".

In het verlengde van deze resolutie ligt de resolutie betreffende de "Taktiek van de Vierde Internationale in Kapitalistisch Europa", waaraan het 11e wereldcongres, gepland in het voorjaar 1977, uiteraard met enige amendementen, zijn fiat zal geven.

Nationaal

Van de in Nederland vertegenwoordigde trotskistische Tendenzen hebben in het afgelopen jaar de Internationale Kommunistenbond (IKB, Tendens Verenigd Secretariaat, o.l.v. Herman PIJ, Willem B en Joost KI) en de Beweging voor Arbeiders-zelfbeheer (BAZ, Tendens PABLO, o.l.v. Maurice FE) zich kwalitatief en kwantitatief weten te versterken. Op dit moment telt de IKB vermoedelijk ongeveer 200 leden.

De BAZ heeft steunpunten verkregen in Amsterdam, Arnhem en Nijmegen. De IKB heeft afdelingen in Amsterdam, Eindhoven, Den Haag, Nijmegen, Rotterdam en Utrecht; in oprichting zijn afdelingen in Amersfoort, Arnhem, Deventer, Leiden en Maastricht. De perspectieven voor de IKB in Noord-Nederland worden thans onderzocht.

Literatuur

Het partijblad van de IKB "Proletarismes Links", verschijnt sinds 1 mei 1976 twee-wekelijks i.p.v. om de maand. Het studentenblad van de IKB, "Barrikade", zal in de toekomst regelmatig gaan verschijnen. Theoretisch van aard zijn "Internationale", een gezamenlijke uitgave van de Nederlandse en Belgische secties, en "Inprecor" (twee-wekelijks), een internationale uitgave van het "Verenigd Secretariaat" in Brussel.

Ook de BAZ, het voormalig Comité van Revolutionaire Marxisten (CRM) heeft met het nieuwe, op agitatie en propaganda gerichte blad "Socialisties Zelfbeheer" zijn informatiepakket uitgebreid; voor achtergrondskennis kunnen aanhangers en sympathisanten van de BAZ de "Rode Oktober" ter hand nemen.

Activiteiten

Prioriteit nummer één voor de IKB is het "arbeiderswerk". Tot nu toe heeft dit echter slechts enige activiteit ten behoeve van de Marokkaanse gastarbeiders tot gevolg gehad.

Van de twee andere werkerterreinen van de IKB, het soldaten- en studentenmilieu, heeft de gerichtheid op de krijgsmacht het meest opgeleverd. De invloed in de BVD (relatief, want de BVD verkeert in een malaise) is toegenomen; met BVD en BAZ speelt de IKB op lokaal niveau een belangrijke rol in de agitatie tegen invoering van een vrijwilligersleger in Nederland.

De BAZ richt zich in haar activiteiten op arbeiders, scholieren, studenten en soldaten, maar heeft eveneens aandacht voor de diverse bevrijdingsbewegingen, m.n. die in Zuid-Oost Azië. Met o.a. de Werkgroep Zuid-Molukken en het Rood Solidariteitsfront, heeft de BAZ het KOVI opgericht, het "Komitee Onderdrukte Volkeren in en bij Indonesië". Voor de demonstratie van dit comité op 21-8-1976 had FE de vergunning aangevraagd.

Henk SNEEVLIET Stichting

De HSS is als een mantelorganisatie van de IKB te beschouwen. Onder deze dekmantel worden bijeenkomsten, conferenties en congressen gehouden, in bijvoorbeeld jeugdherbergen, hotels of restaurants. Door de HSS worden ook brochures, geschriften en ander propagandamateriaal van en over de IKB en de Vierde Internationale op de markt gebracht.

Verwachting

Aanvaarding door het wereldcongres van de eerder genoemde resolutie betreffende de Taktiek van de Vierde zal ongetwijfeld een nog grotere activiteit van de trotskisten tot gevolg hebben. Belangrijkste opdracht voor de trotskisten wordt, voor de komende jaren, te verhinderen dat re-

volutionaire ontwikkelingen in de zuidelijke Westeuropese landen Portugal, Spanje, Italië én Frankrijk door en vanuit de andere Westeuropese landen (en met name vanuit West-Duitsland volgens de leiding van de Vierde) worden ingedamd. Trotskisten moeten anticiperen op contra-revoluties en verrechtsing in alle Westeuropese landen. De daarbij te hanteren tactiek is: openlijke activiteiten en initiatieven gericht op de vorming van zgn. "eenheidsfronten" enerzijds; (heimelijke) oppositie, fractievorming, binnen bestaande (massa-)groeperingen, m.n. de vakorganisaties, anderzijds. Dit laatste is te beschouwen als een verscherpte intrede-politiek.

Op het program voor de Westeuropese trotskisten staat bovendien een zich evolueren van "Nationale Secties" tot "Revolutionaire Partijen".

In Nederland kunnen met name van de IKB verwacht worden: agitatie en oppositie in vak-organisaties (o.a. ABOP, ABVA, Mercurius en ANOUK); initiatieven op het gebied van de "gezondheidszorg"; meer activiteit onder gastarbeiders en een continuering van de anti-militaristische activiteiten.

*
* * *

Anti-militarisme

Algemeen

Binnen de krijgsmacht hebben de topics "Inhouding, Voeding en Huisvesting" (IVH), "Kompensatie" en "Ledenwerving" aanleiding gegeven tot acties op beperkte schaal. Rechtszittingen, die er het gevolg van waren, konden worden aangegrepen om de acties nog iets te verbreden. De Bond voor Dienstplichtigen en het ANJV speelden hierbij een stimulerende rol.

Buiten de krijgsmacht zijn in het afgelopen jaar twee initiatieven genomen. Het eerste, afkomstig van de Vereniging Dienstweigeraars, een anti-militaristisch werkcongres beogend dat eind 1975 had moeten plaatsvinden, strandde in de voorbereidende fase, vooral vanwege de stagnatie die veroorzaakt werd door de houding van de (maoïstische) KEN(ml). De initiatieven die van diverse zijden genomen zijn om invoering van een vrijwilligers-leger tegen te gaan zijn inmiddels uitgegroeid tot georganiseerd verzet en agitatie. BVD, IKB en BAZ spelen daarbij een belangrijke rol.

BVD - IKB - ANJV/CPN

De malaise in de "witte" BVD duurt voort. Het ledental loopt terug, actief kader wordt ervan losgeweekt door de IKB en de werkgroep STOMP (Studie en Onderzoek naar Militaire Problemen); het abonnement-bestand van de soldaten-krant nadert de kritieke grens. Slechts enkele BVD-afdelingen ontplooiden, bijna autonoom, incidenteel nog enige activiteiten in het leger. Witte BVD-ers die solliciteerden naar een plaats in de redactie van het VVDM-blad "Twintig" werden afgewezen.

De IKB heeft door de activiteiten van een aantal van haar (kader-) leden in de BVD, haar invloed in die organisatie vergroot. De definitieve stap richting VVDM is nog niet door de trotskisten genomen.

In de VVDM hebben de communisten aan invloed gewonnen, mede in verband met de initiatieven en de activiteiten van het, op ANJV-initiatief tot stand gekomen "Handen af"-Komitee. In "witte" BVD-kring wordt gesproken over "de VVDM-top, beheersd door de CPN".

Verwachting

Het is te verwachten dat de BVD kwalitatief en kwantitatief nog verder achteruit zal gaan. De soldaten-krant zal wellicht in de loop van 1977 ophouden te verschijnen, tenzij de IKB besluit zich ervoor in te spannen.

De deelname van een "witte" BVD-er aan de (hoofd-)bestuurlijke activiteiten in de VVDM zal nauwelijks zoden aan de dijk zetten, tenzij ook op dit vlak de IKB bijspringt, door eveneens een man in het VVDM-HB te manoeuvreren.

Organisaties als IKB en ANJV zullen proberen hun invloed in de VVDM te vergroten o.a. in verband met (te ontplooiën) activiteiten tegen de invoering van een vrijwilligers-leger.

De IKB beoogt bovendien, middels een machtspositie in de VVDM, te voorkomen dat de leiding over deze grote groep jongeren in handen komt van "reformisten" en "bureaucraten", hetgeen implicaties met zich mee kan brengen voor het werk van de IKB onder de "andere" jongeren in Nederland.

*

* *